

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Undervisningsperiode	August 2024 – Juni 2025
Institution	EUC Nordvest
Uddannelse	Business Nordvest - EUX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Anne Steen Wadmann
Hold	Xbust0824t1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Skriftlighed og skriftlighedsforløb
Titel 2	Klasse *
Titel 3	Natur og danskhed *
Titel 4	Køn *
Titel 5	Eksistentialisme og Identitet *

Forløb markeret med * er opgivet til eksamen

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Skriftlighed og skriftlighedsforløb
Indhold	<u>Guide til skriftlig dansk, "Sådan gør du", Systime, 2023</u> https://guidetilskriftligdanskhhx.systime.dk/ <u>Skriveøvelser til dansk, "Brug af citater" "indledning og afslutning", "afsnitsinddeling", "Overgange mellem afsnit", Systime 2023 "</u> https://skriveoevelsertildansk.ibog.gyldendal.dk/?loopRedirect=1 Styr på skrivningen "Forbinderord" https://styrpaaskrivningen.systime.dk/ Afleveringer: Prinsesserne fra blokken, DR, sæson 2, afsnit 1, 2024 Uddrag fra "Borgerligt tusmørke" i Oppe og nede, Systime 2025 https://oppeognede.ibog.dansklf.dk/?id=151&loopRedirect=1

"Det er tid til at ændre billedet på dansk idyl", Andel, 2023
<https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk&t=1s>

Terminsprøve – valgfrit mellem:

I Ruiner (uddrag) af Morten Pape, 2021.

ELLER

Jesper Dalgaard: *Kandis for livet* (uddrag).

Dokumentarfilm sendt på DR, 2021. *Varighed: 14 min. og 40 sek.*

Essay om talen som genre:

Tale ved Zulu Comedy Galla 2020.

Sendt på TV2 Zulu, den 6. september 2020.

Kronprinsesse Marys tale til Kronprins Frederiks 50-års fødselsdag (uddrag).

Uddrag af tale, sendt på DR1, den 27. maj 2018.

Svend Brinkmann: "Tillykke med friheden. Men husk, at livet handler om andet og mere end dig selv". Forkortet udgave af tale holdt på Herning Gymnasium, juni 2019. Trykt i *Politiken*, den 23. juni 2019. Intet ISBN-nummer

Valgfri opgave fra eksamenssættet HHX august 2022

Klassen har derudover været en del af Teateranmelderiet, hvor de har skulle skrive en anmeldelse af "Jeppe på Bjerget", som de så på Aarhus Teater.

Info om genren anmeldelse i *Begejstring og brutalitet*, Anne Middelboe Christensen, 2014.

Opslagsværker:

Håndbog til dansk, Ole Schultz, Systime 2024

<https://hbdansk.systime.dk/>

Litteraturhistorien på langs og på tværs, Barbara Kjær-Hansen et. al, Systime 2024

<https://litthist.systime.dk/>

Brug litteraturhistorien, Mimi Sørensen et. al, Systime 2024

<https://bl.systime.dk/>

"Danske forfattere", Anne Bøndergaard, Systime 2024

<https://danskeforfattere.systime.dk/?id=2708>

	De seneste 5 års litteratur: (oversigt over tidens tendenser) https://5aarslitt.systime.dk/?id=333 Ordnet.dk https://ordnet.dk/ddo
Omfang	Ca. 15% af de afholdte timer
Særlige fokuspunkter	- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, individuelt arbejde, skriftlighed

Titel 2	Klasse
Indhold	Primærtekster Nutiden: "Den sorte svane", afsnit 1, DR "Testamentet", CFU (værk) "Danmark er jo et brutalt klassesamfund", Anne Sofie Allarp, Berlingske 21. august 2024 Glenn Bech, "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" s. 1-26, Gyldendal 2022 https://ereolen.dk/ting/object/870970-basis%3A62955627/read Det moderne + folkelige gennembrud: Georg Brandes, uddrag "Georg Brandes om hovedstrømninger i 1800-tallets litteratur, 1871", Danmarkshistorien.dk https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/georg-brandes-om-hovedstroemninger-i-1800-tallets-litteratur-1871 Henrik Pontoppidan "Ane-Mette" (1887). i Grundbog til dansk https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=236&L=10 (Realisme)

	Bille August, "Lykke-Per", 2018 (værk) (realisme) Martin Andersen Nexø: "Lønningsdag" (1900) + info om forfatteren i <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>, Systime 2025 https://litthist.systime.dk/?id=265 Johannes V. Jensen "Arbejderen" i <i>Brug litteraturen</i>, Systime 2025 https://bl.systime.dk/?id=202 Sekundærtekster Fakta- og fiktionsgenren i Håndbog til dansk https://hbdansk.systime.dk/?id=254 "Mediehistoriens fem kommunikationskulturer" i <i>Krydsfelt</i>, Systime https://krydsfelt.systime.dk/?id=283&L=10 "Filmiske virkemidler" + "appelformer" + "avistyper" "avisjournalistik" + "oversigt over Gallups kompasmodel" + "Meningsjournalistik" i Håndbog til dansk, Systime 5.1 Avisjournalistik Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier Klassesamfund i DK, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd 2025 klassesamfund.dk "Minervamodellen" i <i>Klar til KS</i>, Systime 2025 https://klartilks.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=196&L=10&loopRedirect=1 Mediehistoriens fem kommunikationskulturer i <i>Krydsfelt</i>, Systime 2025 https://krydsfelt.systime.dk/?id=283 "Dokumentar" i Håndbog til dansk https://hbdansk.systime.dk/?id=224 "Glenn Beck" i <i>Litteraturportalen</i>, Systime 2025: https://litteraturportalen.systime.dk/?id=1226 Øgendahl og de store forfattere: Henrik Pontoppidan https://www.dr.dk/skole/henrik-pontoppidan "Landarbejderne og fagforeningerne" i <i>Tyendet</i>, Systime 2025 https://tyendet.ibog.frydenlund.dk/?id=145&L=10&loopRedirect=1 "Det moderne gennembrud: Ud med gud" + "Da DK blev moderne" + 1800-tallets videnskabelige gennembrud + "Henrik Pontoppidan" i <i>Brug litteraturen</i> https://bl.systime.dk/?id=130 Øgendahl og de store forfattere: Johannes V. Jensen Historien om Danmark - afsnit 8 "Grundloven, folket og magten", CFU. Håndbog til dansk "Fortælleren"
Omfang	Ca. 20% af de afholdte timer
Særlige fokuspunkter	- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge

	- mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, - mindst seks værker med genre-mæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde og pararbejde, individuelt arbejde

Titel 3	Natur og danskhed
Indhold	Klimalitteratur: Morten Søndergaard "Bourdieu i køkkenhaven" https://klimalitteratur.systime.dk/?id=134&L=10 Rasmus Nikolajsen "Og regnen falder", ?? Theis Ørntoft: Uddrag "Det er forvirrede tider", <i>Digte</i> 2014 "Familier som vores", afsnit 1, Thomas Vinterberg, 2024 Sten Steensen Blicher "Sig Nærmer Tiden", <i>Trækfuglene</i>, 1838 "Angst" (1838) af Emil Aarestrup Nationalromantik: Adam Oehlenschläger, "Der er et yndigt land" (1819) i <i>Dansk i tiden</i> https://danskitionen.systime.dk/?id=257#c2129 H.C Andersen "I Danmark er jeg født" (1850) i <i>Dansk i tiden</i> https://danskitionen.systime.dk/?id=257#c2128 Volvo XC70 (Zlatan): https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc (svensk) Du gamla, du fria (1844) (svensk) https://festklaveret.dk/tekst/1333/sveriges+nationalsang.html "Bastarden", Nicolaj Arcel, 2023 (værk) Ida Jessen, Første to sider af "Kaptajnen og Ann-Barbara", Gyldendal 2020 https://www.google.dk/books/edition/Kaptajnen_og_Ann_Barbara/dGH7DwAAQBAJ?hl=da&gbpv=1

Elverhøj (tryllevis) [Folkeviser: »Elvehøj« fra Folkeviser](#)

Sekundær litteratur

”1000-1536: Middelalderen” + ”Folkeviser” i *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*. Systime, 2025

”Strukturalistisk læsning” i *Dansk i tiden:Antologi*, Systime, 2025.

[Strukturalistisk læsning | Dansk i tiden. Antologi](#)

”Hvad er klimalitteratur”, <https://klimalitteratur.systime.dk/?id=134>

”Et nyt forhold mellem menneske og natur”

<https://klimalitteratur.systime.dk/?id=135>

Videointroduktion til romantikken generelt i *Litteraturhistorien på langs og på tværs*

<https://litthist.systime.dk/?id=124#c988>

”HC Andersen” i Litteraturportalen, Systime 2025

<https://litteraturportalen.systime.dk/?id=2505>

Øgendahl og de store forfattere: H.C Andersen

DR pigekor ”I Danmark er jeg født” [I Danmark er jeg født // DR Pigekoret \(LIVE\)](#)

Guldaldermalerier:

- J.Th. Lundbye, [En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved Roskilde Fjord](#), 1843.
- J.Th. Lundbye, To køer på en åben mark, 1845, Statens Museum for Kunst.
- P.C. Skovgaard: Udsigt over havet fra Møens Klint (1850). Olie på lærred, 124 x 185 cm. Skovgaard Museet
- Som kontrast til DMG: ”Sat ud” Erik Henningsen (1892) + H.A Brendekilde ”Udslidt” (1889)

Håndbog til dansk ”Om digte” + Sproglige billeder (metafor, sammenligning, personifikation, besjæling) + Argumentation + ”Reklamer”

<https://hbdansk.systime.dk/>

Håndbog til dansk - Litteraturhistorie ”Nationalromantik”

<https://hbdansklitteraturhistorie.systime.dk/?id=180>

Annegerd Lerche Kristiansen og Anton Høst, ”En af verdens grimme nationalsange...”, Dr.dk 8. okt. 2017

Ole Schultz Larsen, ”Tid og miljø”, ”Personkarakteristik” og ”Fortæller” i *Håndbog til dansk*, Systime 2024.

<https://hbdansk.systime.dk/?id=159>

Nytårstalen gennem tiden: <https://www.kongehuset.dk/menu/foto-video/nytaarstalen-gennem-tiden>

»Vi er så fascinerede af de barske historier fra andre lande, men sandheden er, at vi har dem selv«, Jyllandsposten, 24. oktober 2020

	"Kaptajnen og Ann Barbara' fortæller, at magtmisbrug til alle tider har været en svøbe", Kristeligt Dagblad, 22. oktober 2022. "Exofiktion" i De seneste fem års litteratur, Systime, 2024. https://5aarslitt.systime.dk/?id=335 "Sproglige billeder og figurer" i Håndbog til dansk, Systime 2025. https://hbdansk.systime.dk/?id=188 https://hbdansk.systime.dk/?id=194 "Sprog og sproghistorie" + "Hvornår er et sprog et sprog?" + "De nordiske sprog" + "Hvor gammelt er dansk?" i <i>Krydsfelt</i>. Systime, 2025 Sprog og sproghistorie Krydsfelt Nytårs og jule-special Kong Frederik, Nytårstale 2024. Mette Frederiksen, Nytårstale 2025. "Retorik" i <i>Håndbog til dansk</i>, Systime 2024. https://hbdansk.systime.dk/?id=204 N.F.S Grundtvig, "Dejlig er den Himmel Blaa" i <i>Litteraturportalen</i>. Systime, 2025 Dejlig er den himmel blå (1853) Litteraturportalen "Salmedigteren" i <i>Grundtvig – introduktion og tekster</i>, Systime, 2025 Optakt til EO1 "Markedsføring på Sociale medier" i Dig og digital dannelse i dansk, Systime "Stories for millioner" (2022) - episode 1, Dr.dk
Omfang	Ca. 25% af de afholdte timer + EO1 om bl.a. sociale medier/marketing for virksomheden Nøddebazaren
Særlige fokuspunkter	- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkevisе og én tekst af hver af følgende forfattere: Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, - svenske og tekster på originalsprog - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde og pararbejde, individuelt arbejde
-----------------------------------	--

Titel 4	Køn
Indhold	Primær litteratur: Thomas Korsgaards "Bo og hans søn" fra <i>Snydt ud af næsen</i> (2023) Jeppe på Bjerget, Ludvig Holberg (1722) (værk) Jeppe på Bjerget eller Den forvandlede bonde (moderne dansk retskrivning) "act1" Jeppe på Bjerget, Århus Teater, Christian Lollikke, 17. februar 2025 (værk) Mikkel Lund "Jeppe på Bjerget': End ikke en ener som Frederik Cilius kan bære en hel forestilling", Soundvenue, 25. jan. 2025 Anne Liisberg "Jeppe på Bjerget – sikker sellert" januar 24, 2025 https://iscene.dk/2025/01/24/%E2%98%85%E2%98%85%E2%98%85%E2%98%85%E2%98%86%E2%98%86-jeppe-paa-bjerget-sikker-saellert/ Herman Bang : "Den sidste balkjole" (1887) (impressionisme) Amalie Skram uddrag af "Lucie"(1888) i <i>Oldportalen</i> (norsk) Skram, Amalie: Lucie, 1888 (uddrag) Oldportalen "Sexisme i musikbranchen", afsnit 1, DR, 2024 https://www.dr.dk/drtv/saeson/sexisme-i-musikbranchen_460229 Uddrag fra <i>I egen barm</i>, Katherine Diez, People's Press 2024 "Herrelogen", Greenpeace, 2023 https://www.youtube.com/watch?v=XblbtJEF3ll Sekundær litteratur: "Om novellen" 3.6 Litterære genrer Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier Individuel research om Thomas Korsgaard Interview med Thomas Korsgaard: Thomas Korsgaard fortæller om novellegenren Forfatter-foredrag med Thomas Korsgaard. Praxis. 21., januar 2025 "Dengang vi var bønder", DRTV, 2018 Dengang vi var bønder: Sæson 1 – Fæstebønder, 1700 tallet DRTV Om dramagenren: https://litteraturportalen.systeme.dk/?id=660 Om Ludvig Holberg: https://textur.systeme.dk/?id=187

	Om stykket ”Jeppe på Bjerget” i <i>Brug litteraturen</i>: https://bl.systime.dk/?id=164 ”Holberg 4ever”, DR, 2022: Teaterblod: Sæson 1 – Holberg 4ever Se online her DRTV Alt for damerne, forside: ”Den sårbare mand”, februar 2024 Om Herman Bang: Herman Bang: Den sidste Aften Litteraturhistorien – på langs og på tværs Køn, ligestilling og Herman Bang i Litteraturhistorien på langs og på tværs Det moderne gennembruds temaer: køn, klasse og kirke Litteraturhistorien – på langs og på tværs Om ”Amalie Skram” i Litteraturportalen, Systime 2025 Skram, Amalie Litteraturportalen ”Sædelighedsfejden” i Håndbog til dansk - litteraturhistorie, Systime 2025 Sædelighedsfejden Håndbog til dansk – Litteraturhistorie Statistik over ligestilling, Danmarks Statistik 2025 Ligestilling - Danmarks Statistik Individuel research om Katherine Diez America Ferreras monolog fra Barbie (oversat til dansk) Her er den virale scene fra "Barbie": "Det er bogstaveligt talt umuligt at være kvinde" Femina ”Snævre normer for manderoller er så småt på vej væk”, November 2019 Kvinfoliv, Snævre normer for manderoller er så småt på vej væk - KVINFO ”MeToo”, Politiken: #MeToo - politiken.dk ”Novellen” i <i>Håndbog til dansk</i>, Systime 2025 3.6 Litterære genrer Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier
Omfang	Ca. 25% af de afholdte timer
Særlige fokuspunkter	- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier

	- danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Herman Bang - mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker - norske tekster på originalsprog - oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde og pararbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde

Titel 5	Eksistentialisme og Identitet
Indhold	Primær litteratur: Ekspressionisme: Tom Kristensen, "Nat i Berlin" (1921) Rudolph Broby Johansen, "Bordelpige dræber ufødt", "Lystmord" og "Foraaret kommer til caféen" fra <i>Blod</i> (1922). Eksistentialisme: Martin A. Hansen "Roden", 1955 https://bl.systime.dk/?id=223 Karen Blixen "Livets Veje", 1937 Klaus Rifbjerg "Det er blevet os pålagt", 1960 https://teknologienstekster.systime.dk/?id=172 Peter Seeberg "Patienten", 1962 https://litthist.systime.dk/?id=269 "Druk", Thomas Vinterberg, 2020 (Værk) <i>Mente i det</i>, Thomas Korsgaard, 2023 (Værk) <i>Rester af Helle Helle</i>, 1996 (Læst på GF1) (Værk) Sekundær litteratur: Øgendahl og de store forfattere – Karen Blixen, DR "Tom Kristensen" og "Ekspressionisme" i <i>Brug litteraturen</i>, Systime 2025 https://bl.systime.dk/?id=212 Ekspressionistiske billeder, Edvard Munch "Skriget" (norsk) (1893), Franz Marc "Blue Horse (1911).

	"Efterkrigstiden: eftertanke og eksistentialisme", Brug Litteraturen, Systime, 2024 https://textur.systime.dk/?id=377#c2915 "Autofiktion", Litteraturhistorien på langs og på tværs. Systime 2024. ' Tendenser i den nyeste litteratur Litteraturhistorien – på langs og på tværs 1960'erne: "Forbrug og fremmedgørelse" t.o.m "velstandens skyggesider" i <i>Brug litteraturen</i> https://bl.systime.dk/?id=235 https://bl.systime.dk/?id=234
Omfang	Ca. 15% af de afholdte timer
Særlige fokuspunkter	- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - én tekst af hver af følgende forfattere: Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker - norske tekster på originalsprog - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde og pararbejde, individuelt arbejde, præsentationer